

Preliminär rapport från årets stora fågelräkning:

Grönfinken fortsätter lida svårt av smittsam sjukdom

Lite färre fåglar vid fågelborden överlag och fortsatt tillbakagång för grönfinken. Så kan årets upplaga av fågelräkningen "Vinterfåglar Inpå Knuten" karaktäriseras. Men vi kan också konstatera att talgoxen (naturligtvis) är fågelbordens okrönte konung samt att det varit ovanligt gott om domherrar och siskor den här vintern.

Många är de som undrat över de mycket små grönaktiga och brungrå fåglarna som kommit i flockar till de dukade borden. De små är grönsiskor respektive gråsiskor, och båda utmärker sig av att vara s.k. invasionsfåglar. Vissa år är de talrika, andra kan de lysa med sin frånvaro. Orsaken till detta är att de under vintern är mycket beroende av en speciell sorts föda. I grönsiskans fall handlar det om alfrön, i gråsiskans framför allt om björkfrön. När det finns gott om dessa resurser ute i naturen, ser vi dem inte vid fågelborden. Att de varit så talrika i vinter antyder att den naturliga födan är på väg att ta slut.

När det gäller domherren lägger den preliminärt beslag på fjärdeplatsen i topplistan. Detta kan jämföras med att den under de sex föregående åren genomsnittligt kommit på sjunde plats. Det handlar med andra ord om ett tydligt avancemang – till glädje för många fågelmatare. Domherren är den populäraste av alla de vintergäster vi har vid fågelborden. Även i domherrens fall kan nog talrikheten förklaras med att det är ont om naturlig föda i naturen. Den lever bland annat på frön av lönn och ask, och denna blåsiga vinter har förmodligen mycket av fröerna blåst ner från träden och hamnat på marken där de efter hand dolts av snö.

Om det går bra för domherren, går det desto sämre för grönfinken. Det genomsnittliga antalet grönfinkar per matning är hittills bara 2,3, vilket kan jämföras med 3,5 förra året och över 6,0 när Vinterfåglar Inpå Knuten startades år 2006. Det är uppenbarligen så att den sjukdom som drabbat grönfinken inte bara är mycket smittsam utan nu verkligen påverkar hela beståndet. Sjukdomen kallas gulknopp och smittar mellan fåglar. Den är känd från många olika arter, men den här omgången verkar drabba just grönfinken i mycket högre grad än andra arter.

Det bör noteras att detta är preliminära uppgifter, baserade på de rapporter som kommit in fram till kl 20.00 söndagen 29 januari. Då hade drygt 5030 rapporter kommit in, vilket pekar mot att det blir ett nytt deltagarrekorde i år. De båda föregående åren medverkade ca 19500 personer, och merparten av dessa lämnade sina rapporter under sista räkningsdagen, dvs. på måndagen efter helgen.

Preliminär topplista 2012

1. Talgoxe
2. Pilfink
3. Blåmes
4. Domherre
5. Gulsparv
6. Grönsiska
7. Grönfink

8. Koltrast
9. Skata
10. Gråsiska

Anders Wirdheim
information, fågelskydd och naturvård
Sveriges Ornitologiska Förening

anders.w@ornitologerna.se

0705-137576

Genvägen 4, SE-302 40 Halmstad

Gå med i SOF! Då hjälper du till att skydda våra fåglar!